

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-02-20

Vår referens

Jessica Pettersson
Utvecklingsamordnare
jessica.pettersson@malmo.se

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningsskyldighet utnyttjas för avfallsbrottslighet

STK-2023-1665

Sammanfattning

Malmö stad har av Klimat- och näringslivsdepartementet bjudits in att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningsskyldighet utnyttjas för avfallsbrottslighet. Skrivelsen är Naturvårdsverkets slutredovisning av ett regeringsuppdrag. Uppdraget har handlat om att utreda möjligheten att minska riskerna för utnyttjande av systemet med anmälningsskyldiga verksamheter gällande avfall. Naturvårdsverket föreslår i huvudsak tre regeländringar: Sänkt gräns för tillståndsskyldighet vid hantering av blandat bygg- och rivningsavfall eller lättare fraktioner och stoft; utökade krav vid anmälan av lagringsverksamhet samt att sortering av avfall ska ske på den plats där avfallet uppkommer.

Kommunstyrelsen har översänt ärendet till miljönämnden och tekniska nämnden för yttrande.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Skrivelse Minska risken att systemet med anmälningsskyldighet utnyttjas för avfallsbrottslighet
- Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningsskyldighet utnyttjas för avfallsbrottslighet
- Remissvar miljönämnden

- Miljönämnden beslut 240125 § 14 med Särskilt yttrande (V)
- Remissvar tekniska nämnden
- Förslag till yttrande KSAU 240226 Remiss - Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningssplikt utnyttjas för avfallsbrottslighet
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240226 Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningssplikt utnyttjas för avfallsbrottslighet

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-02-26

Kommunstyrelsen 2024-03-06

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad har av Klimat- och näringslivsdepartementet inbjudits att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets skrivelse Minska risken att systemet med anmälningssplikt utnyttjas för avfallsbrottslighet. Kommunstyrelsen har översänt ärendet till miljönämnden och tekniska nämnden för yttrande.

Skrivelsen är Naturvårdsverkets slutredovisning av ett regeringsuppdrag. Uppdraget har handlat om att utreda möjligheten att minska riskerna för utnyttjande av systemet med anmälningsspliktiga verksamheter gällande avfall.

Avfall utgör en viktig komponent i den gröna samhällsomställningen till cirkulär ekonomi. Ökad återanvändning och materialåtervinning, gör avfall till en viktig resurs samt ökar efterfrågan på avfallshanteringstjänster. Naturvårdsverket konstaterar att avfallsbrottslighet är utbredd och bedömer att illegal avfallshantering är en lukrativ brottstyp. Inom regelverket ser Naturvårdsverket att anmälningssplikten, och vad den innefattar, behöver stärkas för att minska möjligheterna för aktörer att utnyttja systemet. Naturvårdsverket lämnar följande tre förslag på regeländringar, som syftar till att minska möjligheterna för kriminella eller oseriösa aktörer att utnyttja systemet med anmälningsspliktiga verksamheter:

- Inom ramen för anmälningssplikt får som mest totalt 500 ton blandat bygg- och rivningsavfall samt lättfraktioner och stoft (så kallat fluff) lagras vid något tillfälle inför eller efter sortering, mekanisk bearbetning eller som del av att samla in avfall.

- Mer detaljerade krav föreslås införas på vad en anmälan ska innehålla avseende en verksamhet som lagrar icke-farligt eller farligt avfall som en del av att samla in det. Mer detaljerade krav föreslås införas även för vad ett föreläggande om försiktighetsmått relaterat till verksamheten ska innehålla och som utfärdas av tillsynsmyndigheten.
- Bestämmelsen i avfallsförordningen om utsortering av bygg- och rivningsavfall föreslås förtydligas med att sortering ska ske ”på den plats där avfallet uppkom”.

Förslagen innebär ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251), förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) och avfallsförordningen (2020:614).

Miljönämndens yttrande

Miljönämnden ställer sig positiv till förslaget. Nämnden är positiv till sänkt gräns för tillståndsplikt vid hantering av blandat bygg- och rivningsavfall eller lättare fraktioner och stoft. Nämnden är positiv till utökade krav vid anmälan av lagringsverksamhet. Miljönämnden är också positiv till förtydligande att utsortering av bygg- och rivningsavfall enligt 3 kap. 10 § avfallsförordningen ska ske på den plats där avfallet uppkom.

I remissen beskrivs att ”Det kan därför finnas skäl att se över om sexveckorsregeln behöver justeras för att främja tillförlitliga bedömningar och förhindra att oseriösa eller illegala verksamheter startar upp trots att anmälan är inkomplett eller ej färdigbehandlad”. Miljönämnden instämmer i att sexveckorsregeln bör ses över och att det istället ska räknas som sex veckor från att anmälan är komplett.

Miljönämnden ser att det behövs ytterligare åtgärder eftersom avfallsbrottslighet är ett växande problem. Nämndens bedömning är att det behöver införas en administrativ åtgärd eller sanktion kopplat till bygg- och rivningsavfall som inte sorteras på plats för att kunna få effekt i tillsynen, något som inte finns idag.

Miljönämnden anser att byggbranschen bör ha ett större ansvar när det gäller att anlita seriösa utförare, ställa krav på utföraren samt följa upp att kraven efterlevs. Vidare anser nämnden att byggbranschen bör ta ett större ansvar för att säkerställa att sorteringen av avfallet genomförs på korrekt sätt i enlighet med gällande lagstiftning.

Särskilt yttrande (V)

Tekniska nämndens yttrande

Tekniska nämnden ställer sig positiv till åtgärder som hindrar kriminell verksamhet. Vad gäller Naturvårdsverkets förslag att begränsa den mängd bygg- och rivningsavfall som inom ramen för anmälningsplikt kan lagras som en del av att samla in det, eller i väntan på att behandla det, har nämnden inget att erinra. Nämnden har inte heller något att erinra gällande förslaget om ökad detaljeringsnivå i verksamhetens anmälan om lagring av icke-farligt eller farligt avfall.

Vad gäller det tredje förslaget om att justera 3 kap 10 § i avfallsförordningen med att ”sortering av avfall ska ske på den plats där avfallet uppkommer” framhåller nämnden att det av praktiska skäl kan vara omöjligt att uppfylla vid nybyggnation och underhåll i den tätbebyggda staden. Att uppnå sortering på den plats avfallet uppkommer (så som bygg- och rivningsavfall) skulle i dessa fall kunna medföra trafikavstängningar och tidsförlängningar som inte står i proportion till den möjliga miljönyttan. Som framhålls i skrivelsen saknas det underlag för att bedöma hur stort behovet av denna åtgärd är. Det är därmed oklart om förslaget leder till önskat resultat och hur detta ska kunna utvärderas. Mot denna bakgrund önskar tekniska nämnden att förslaget ändras till att sortering av avfall på plats ska kravställas utifrån platsens förutsättningar.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i nämndernas synpunkter i stort och har inget att erinra gällande de två första förslagen i skrivelsen. Vad gäller det tredje förslag är stadskontorets bedömning i linje med tekniska nämndens ståndpunkt, att sortering av avfall på plats bör kravställas utifrån platsens förutsättningar.

Stadskontoret har utifrån remissvaren tagit fram ett förslag till yttrande. Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och översänder yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör